

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11C/471/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815211634
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815211634.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobcov: 1/B. K., K.. XX.XX.XXXX, O. Y. XX 2/ R. K., K.. XX.XX.XXXX, O. Y. XX zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom AK ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: Československá obchodná banka, a.s. Michalská 18, Bratislava, IČO:36 854 140 zastúpený: Mgr. Miroslavom Vilímmom, advokátom, AK Michalská 9 Bratislava o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.698,13 eur t a k t o

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 1/rade a žalobcovi v 2/ rade primerané finančné zadostučinenie vo výške 849,07 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti zamietla.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa podanou žalobu domáhali zaplatenia sumy 1.698,13 eur ako primeraného finančného zadostučinenia. Svoju žalobu odôvodnili tým, že v konaní, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou, pod sp.zn. 13C/200/2014, boli ako žalovaní v postavení spotrebiteľov. Žalobou sa žalobca domáhal voči ním zaplatenia sumy 2.118,68 eur s príslušenstvom. V konaní boli úspešní. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 13C/200/2014, z 23.1.2015, ktorý sa stal právoplatným 27.5.2015 a vykonateľným 1.7.2015, boli zaviazaní zaplatiť žalobcovi sumu 420,55 eur s prísl. Vo zvyšku, teda o sumu 1.698,13 eur súd žalobu zamietol. Rozsah porušenia ich spotrebiteľského práva vyplýva z vyššie citovaného rozsudku a poukazujú na jeho odôvodnenie, ako súčasť ich skutkového tvrdenia. Žalovaný porušil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a Okresný súd k tomu konštatoval, že: „...žalovaným bol úver poskytnutý právnym predchodcom, ktorý bol rovnako ako žalobca bankou a teda žalovaní ako spotrebiteľia legitímne očakávali, že banka bude pri poskytovaní úveru postupovať voči ním s odbornou starostlivosťou ako jej to ukladá zákon o bankách. Je nepochybné, že zmluva bola vyhotovená bankou a žalovaným predložená na podpísanie ako štandardná formulárová zmluva a teda možno predpokladať, že žalovaní ako spotrebiteľia ju uzatvárali s dôverou v pravdivosť a hodnovernosť údajov, ktoré banka v zmluve v písomnej podobe uviedla. Banka však tieto očakávania žalovaných ako klientov a spotrebiteľov nenaplnila, pričom ako odborník na trhu a spoločnosť, ktorej predmetom podnikania je primárne poskytovanie úverov, musela vedieť, že údaj o výške RPMN uvedený v zmluve je nesprávny a v neprospech klientov skresľuje cenu úveru... Preto má súd za to, že banka ako odborník neposkytla žalovaným ako klientom objektívny údaj o výške RPMN a postupovala voči ním neodborne a teda nepostupovala pri vykonávaní bankovej činnosti s odbornou starostlivosťou tak ako je dôvodné u takéhoto subjektu predpokladať. Súď potom uzatvára, že uvedenie nesprávneho údaj o výške RPMN je klamaním spotrebiteľa.“ Podľa § 3 ods. 5, tretia veta zák. č.

250/2007 z.z., „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá“. Dodávateľ zneužil svoje postavenie, nekonal voči ním ako spotrebiteľom s odbornou starostlivosťou a domáhal sa plnenia zo zmluvy, ktorá neobsahovala náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu, ale aj relutárnu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Jeho výška závisí od miery porušenia povinnosti veriteľom. Pri posudzovaní primeraného finančného zadosťučinenia by mal súd prihliadnuť na všetky okolnosti veci, najmä na to, že žalobcovia znášali stav právnej neistoty. Žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď od žalobcov, ako spotrebiteľov, požadoval plnenie, na ktoré nemal nárok. Ako spotrebiteľia, sa preto obracajú so žalobou na súd a uplatňujú si primerané finančné zadosťučinenie za porušenie ich spotrebiteľských práv obchodníkom. Finančné zadosťučinenie požadujú vo výške 1.698,13 eur, t.j. vo výške, v akej sa dodávateľ chcel na ich úkor obohatiť. Zároveň žiadajú priznať trovy konania.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobu a listinnými dôkazmi a to pripojeným spisom OS Vranov n/T sp.zn. 13C/200/2014, vyjadrením právneho zástupcu žalobcov z 26.04.2016, vyjadrením žalovaného zo dňa 08.06.2016.

4. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav vecí.

5. Z pripojeného spisu 13C/200/2014, kde žalobcovia vystupovali ako žalovaní súd zistil, že tunajší súd rozsudkom zo dňa 23.01.2015 rozhodol, že žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade s ú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 420,55 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 420,55 eur od 30.10.2007 do zaplataenia a to v mesačných splátkach po 50 eur, ktoré splátky sú splatné vždy k 30-dňu v mesiaci na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Zvyšnú časť žaloby zamietol. Žalobcu zaviazal nahraďiť žalovaným trovy konania v sume 1002,12 eur na účet právneho zástupcu žalovaných do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že súd mal za to, že pri posudzovaní plynutia premlčacej doby v danej právnej veci je potrebné aplikovať a to vzhľadom na dohodu o plnení v splátkach § 103 Občianskeho zákonníka, pričom zročnosť splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal zročný celý dlh, tak ako to vyplýva z predloženého prehľadu žalobcom, nastala dňa 15.7.2007, pričom žaloba bola podaná na súde dňa 10.6.2010, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby. Súd vyššie citoval ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. V zmysle zmluvy mal byť žalovaným úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu pri RPMN vo výške 6,73%, pričom z výpočtu predloženého právnym zástupcom žalovaných ako aj vykonaného súdom pri dojednanej výške mesačnej splátky 1.999,-Sk, t.j. 66,35 eur predstavovala 16,43%. Ako vyplýva z vyššie uvedeného žalovaným bol poskytnutý úver právnym predchodcom, ktorý bol rovnako ako žalobca bankou a teda žalovaní ako spotrebiteľia legitímne očakávali, že banka bude pri poskytovaní úveru postupovať voči ním s odbornou starostlivosťou ako jej to ukladá zákon o bankách. Je nepochybné, že zmluva bola vyhotovená bankou a žalovaným predložená na podpísanie ako štandardná formulárová zmluva a teda možno predpokladať, že žalovaní ako spotrebiteľia ju uzatvárali s dôverou v pravdivosť a hodnovernosť údajov, ktoré banka v zmluve v písomnej podobe uviedla. Banka však tieto očakávania žalovaných ako klientov a spotrebiteľov nenaplnila, pričom ako odborník na trhu a spoločnosť, ktorej predmetom podnikania je primárne poskytovanie úverov, musela vedieť, že údaj o výške RPMN uvedený v zmluve je nesprávny a v neprospech klientov skresľuje cenu úveru, ktorá skutočnosť musela byť zrejماً aj z formulácie bodu 3. čl. II zmluvy ako ho súd citoval vyššie, keď bolo vedené, že bola vyčíslená na základe výšky poskytnutého úveru a hodnoty celkových nákladov spojených s úverom, pričom celkovými nákladmi spojenými so spotrebiteľským úverom v zmysle § 2 písm. c) zákona č. 258/2001 Z. z. boli všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, pričom len výška dojednaného úroku z úveru ročne predstavovala 12%. Preto mal súd za to, že banka ako odborník neposkytla žalovaným ako klientom objektívny údaj o výške RPMN a postupovala voči nim neodborne a teda nepostupovala pri vykonávaní bankovej činnosti s odbornou starostlivosťou tak ako je dôvodné u takéhoto subjektu predpokladať. Súd potom uzatvára, že uvedenie nesprávneho údaj

o výške RPMN je klamaním spotrebiteľa a nie je dôvod priznávať takejto praktike miernejšie dôsledky ako pri neuvedení RPMN tak ako ich predpokladá ust. § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. pri jej neuvedení a preto považoval úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu za úver bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na uvedené sa potom súd v ďalšom nezaoberal skutočnosťami ohľadom uvedenia úrokovej sadzby a úroku ako na nich poukazovali žalovaní. Je nepochybné, že žalovaným bol poskytnutý úver v sume 2.489,54 eur (75.000,-Sk) a uhradili celkovo sumu 2.068,99 eur, preto ich súd zaviazal na zaplatenie sumy predstavujúcej rozdiel sumy poskytnutých a všetkých žalovanými uhradených finančných prostriedkov v sume 420,55 eur. Na úhradu istiny súd započítal aj úhrady vykonané žalovanými z titulu poistenia úveru, keďže v zmysle zmluvy suma mesačnej splátky zahŕňala aj poplatok za poistenie úveru, nakoľko súd má za to, že poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Dojednania poistenia bolo súčasťou úverovej zmluvy, keď v zmysle čl. V mal byť týmto spôsobom zabezpečený poskytnutý úver. Žalobca nijako súdu nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia. Žalobca taktiež nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Súd mal taktiež pochybnosti o skutočnom oboznámení sa s uvedenými dokumentmi žalovaným v zmysle čl. V. zmluvy, podľa ktorých žalovaní mali vyhlásiť, že v súvislosti so zriadením poistenia sa oboznámili so Všeobecnými poistnými podmienkami poistiteľa a rámcovou poistnou zmluvou. Žalovaným ako priemerným spotrebiteľom, ktorí mali prioritne záujem na uzavretí úverovej zmluvy nemusel byť zrejmy ani význam tohto pojmu, taktiež súd poukazuje na to, že išlo zrejme o pomerne obsahovo rozsiahly dokument upravujúci vzťah medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, poisťovňou a právnym predchodcom žalobcu. Dojednania poistenia bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaní sa pre poistenie nerozhodli po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poistnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy, kde súd poukazuje aj na vyjadrenie oboch žalovaných, ktorí takéto dojednania alebo vedomosť o zabezpečení úveru poistením popreli. Takto žalovaným vznikla povinnosť platiť v rámci príslušnej dojednanej splátky aj časť predstavujúcu poistenie. Súd za to, že ide o dojednanie spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto žalovaným vykonané úhrady na túto položku v rámci splátok započítal na istinu, tak ako uviedol vyššie, aj keď žalobca v žalobe tvrdil, že poistné si uplatňuje v sume 0 eur. Žalovaní sa s plnením svojho záväzku dostali do omeškania. Žalobca si svojou žalobou uplatňoval a aj po povolení obnovy konania zotrval na uplatňovanom úroku z omeškania vo výške 22% ročne s odkazom na ustanovenia Obchodného zákonníka. Ako už súd uviedol vyššie, daný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu a teda je potrebné výšku úroku z omeškania posúdiť a určiť v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a jeho vykonávacích predpisov. Tu súd opätovne odkazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove, ktorým potvrdil uznesenie tunajšieho súdu o povolení obnovy konania, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol. „Ak úverový vzťah je spotrebiteľskou zmluvou, potom aj poskytovanie úveru v časti platenia úroku z úveru, resp. úrokov z omeškania, má vychádzať z platnej úpravy Občianskeho zákonníka, to znamená, že pri omeškaní dlžníka je právo na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1 OZ v spojení s nariadením vlády č. 87/1985 Z. z., ktorý rieši platenie úrokov z omeškania v občiansko-záväzkových vzťahoch. potom úroky z omeškania mali byť len vo výške diskontnej sadzby NBS platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku. naplatil by dojednaný úrok či úroky z omeškania z úverovej zmluvy podľa Obchodného zákonníka. To je ďalší dôvod na obnovu konania.“

7.Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 08.06.2016 vyplýva, že žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 6.7.2016 (čl. 36) podáva nasledovné vyjadrenie: Žalobcovia podali žalobu a tvrdia, že žalovaný porušil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V konaní vedenom na Okresnom súde Vranov n.T. pod sp.zn. 13C/200/2014 bol vydaný rozsudok, ktorým súd žalobu v časti zamietol z dôvodu, že v Úverovej zmluve bol uvedený nesprávny údaj o výške RPMN. Č. R. O., U..W.. voči rozhodnutiu súdu nepodala odvolanie napriek tomu, že nie jej vinou, resp. vinou jej právneho predchodcu, bola v Úverovej zmluve uvedená nesprávna výška RPMN. Právny predchodca Č.A. R. O., U..W.. vypočítal výšku RPMN podľa vzorca pre výpočet RPMN, ktorý bol v danom čase prílohou zákona č. 258/2001 Z.z., avšak tento vzorec (ktorý bol prílohou zákona) nebol správny. Z tohto dôvodu poskytovatelia spotrebiteľských úverov bez svojej viny uvádzali do zmlúv RPMN vypočítanú síce správne, avšak podľa nesprávneho vzorca. Č. R. O. U..W.. však voči rozhodnutiu súdu č. 13C/200/2014 nepodala odvolanie. Súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že v úverovej zmluve bol uvedený nesprávny údaj o výške RPMN, avšak zo všeobecne známych informácií a v súvislosti so zákonom č.

258/2001 Z.z. účinným ku dňu podpísania predmetnej zmluvy a v súvislosti s jeho prílohami je zrejmé, že žalobca (v súčasnosti žalovaný), resp. jeho právny predchodca, vypočítal výšku RPMN plne v súlade so vzorcom uvedeným v platnom a účinnom právnom predpise. Špecifikáciu výpočtu RPMN zasielajú v prílohe podania. Chybou zákonodarcu bola výška RPMN v Zmluve uvedená vo výške 6,73% p.a. Žalobcovia boli v pôvodnom konaní úspešní vo väčšej časti a žalovaný zastáva názor, že primeraným zadosťučinením pre žalobcov je už samotná skutočnosť, že Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní č. 13C/200//2014 žalobu vo väčšej časti zamietol. Žalovaný pri uzatváraní Úverovej zmluvy nekonal v rozpore so zákonom č. 258/2001 Z.z., z uvedeného dôvodu žalovaný nevidí dôvod, pre ktorý si žalobcovia uplatňujú v uvedenom konaní nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Na základe vyššie uvedeného žalovaný navrhuje súdu, aby žalobu žalobcov zamietol v celom rozsahu a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania.

8.Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9.Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

10.Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11.Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

12.Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13.Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14.Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

15.Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

16.Podľa § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

17.Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

18.Podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úver okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

19.Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa platného a účinného v čase uzavretia zmluvy predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

- a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,
- b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

20.Podľa § 3 ods. 5 ZoOS, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

21.Podľa § 34 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

22.Podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejsť.

23.Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

24.Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25.Podľa ust. § 41 OZ ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo okolností, za ktorých k nemu došlo nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

26.Nárok uplatňovaný v tomto konaní žalobcami je nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 ZoOS, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá z dôvodu, že súd vo veci 13C/200/2014 skonštatoval porušenie spotrebiteľského práva. Súd poukázal na to, že dodávateľ nepostupoval s odbornou starostlivosťou a požadoval od nich plnenie na ktoré nemá nárok.

27.Súd v odôvodnení vyššie citovaného súdneho rozhodnutia uviedol, že v zmysle zmluvy mal byť žalovaným úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu pri RPMN vo výške 6,73%, pričom z

výpočtu predloženého právnym zástupcom žalovaných ako aj vykonaného súdom pri dojednanej výške mesačnej splátky 1.999,-Sk, t.j. 66,35 eur predstavovala 16,43%. Ako vyplýva z vyššie uvedeného žalobcom bol poskytnutý úver kde žalobcovia ako spotrebiteľia legitímne očakávali, že banka bude pri poskytovaní úveru postupovať voči nim s odbornou starostlivosťou ako jej to ukladá zákon o bankách. Je nepochybné, že zmluva bola vyhotovená bankou a žalovaným predložená na podpísanie ako štandardná formulárová zmluva a teda možno predpokladať, že žalovaní ako spotrebiteľia ju uzatvárali s dôverou v pravdivosť a hodnovernosť údajov, ktoré banka v zmluve v písomnej podobe uviedla. Banka však tieto očakávania žalovaných ako klientov a spotrebiteľov nenaplnila, pričom ako odborník na trhu a spoločnosť, ktorej predmetom podnikania je primárne poskytovanie úverov, musela vedieť, že údaj o výške RPMN uvedený v zmluve je nesprávny a v neprospech klientov skresľuje cenu úveru, ktorá skutočnosť musela byť zrejماً aj z formulácie bodu 3. čl. II zmluvy ako ho súd citoval vyššie, keď bolo vedené, že bola vyčíslená na základe výšky poskytnutého úveru a hodnoty celkových nákladov spojených s úverom, pričom celkovými nákladmi spojenými so spotrebiteľským úverom v zmysle § 2 písm. c) zákona č. 258/2001 Z. z. boli všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, pričom len výška dojednaného úroku z úveru ročne predstavovala 12%. Preto mal súd za to, že banka ako odborník neposkytla žalobcom ako klientom objektívny údaj o výške RPMN a postupovala voči nim neodborne a teda nepostupovala pri vykonávaní bankovej činnosti s odbornou starostlivosťou tak ako je dôvodné u takéhoto subjektu predpokladať. Súd potom uzatvára, že uvedenie nesprávneho údaja o výške RPMN je klamaním spotrebiteľa a nie je dôvod priznávať takejto praktike miernejšie dôsledky ako pri neuvedení RPMN tak ako ich predpokladá ust. § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. pri jej neuvedení a preto považoval úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu za úver bezúročný a bez poplatkov. Žalobcom bol poskytnutý úver v sume 2.489,54 eur (75.000,-Sk) z ktorého uhradili celkovo sumu 2.068,99 eur, preto ich súd zaviazal na zaplatenie sumy predstavujúcej rozdiel sumy poskytnutých a všetkých žalovanými uhradených finančných prostriedkov v sume 420,55 eur. Na úhradu istiny súd započítal aj úhrady vykonané žalovanými z titulu poistenia úveru, keďže v zmysle zmluvy suma mesačnej splátky zahŕňala aj poplatok za poistenie úveru, nakoľko súd má za to, že poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poisťných zmluvách. Vo veci 13V /200/2014 boli úspešnejší žalobcovia v tomto konaní.

28.Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

29.Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejماً aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

30.Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Győrfi bod 43, vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice (93/13/ES) ako nekalú. Podľa bodu 32 tohto rozhodnutia, je teda úlohou súdu, ktorý vo veci rozhoduje, zabezpečiť potrebný účinok ochrany, ktorú sledujú ustanovenia smernice. Úloha, ktorú v konkrétnej oblasti vnútroštátnemu súdu udeľuje právo Spoločenstva, preto nie je vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnej nekalej povahe zmluvnej podmienky, ale zahŕňa taktiež povinnosť preskúmať ex offio túto otázku hneď potom, ako je

súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane, ak nastolil otázku o svojej vlastnej miestnej príslušnosti.

31. Zákon explicitne nekonfrontuje navzájom inštitút dobrých mravov a inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky Pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, aj takto sa dajú definovať dobré mravy. Ak tomuto kritériu zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom.

32. Zásada zakotvená vo vyššie uvedenom ustanovení vnáša do nášho právneho poriadku požiadavku dôsledne zachovávať dobré mravy. Zdôrazňuje to, že nepoctivému konaniu nesmie súd poskytnúť ochranu.

33. Dobré mravy sa v súdnej praxi využívajú ako kritérium ktoré obmedzuje subjektívne práva. Pojem dobré mravy nie je definovaný v zákone. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy patrí od prípadu k prípadu sudcovi. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

34. Žalobcovia v tomto svojom žalobnom návrhu žiadali aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť im primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.698,13 eur ako rozdiel medzi žalovaným žiadanou sumou vo veci 13C/200/2014 a súdom priznanou sumou. Bližšie však svoj nárok okrem poukázania na porušenie spotrebiteľského práva neodôvodnili pre nesprávnu výšku RPMN neuviedol. Vo veci sa žalobcovia ani nevyjadrili a to ani k utrpenej ujme a k iným okolnostiam.

35. Podľa názoru súdu účelom inštitútu finančného zadosťučinenia je nahradiť určitú ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom finančného zadosťučinenia je teda samotný vznik takejto ujmy.

36. V tomto prípade žalobcov má súd za to, že v zmysle zákona a stanovených podmienok majú žalobcovia nárok na primerané finančné zadosťučinenie ako také. Zákon priznáva osobe, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Bližšie kritéria pre jej priznanie nedefinuje, ide ponecháva to vlastne na zvážení súdu.

37. V zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

38. Súd má za to, že žalobcami požadované finančné zadosťučinenie nie je podľa súdu primerané utrpenej ujme, túto ujmu žiadaným spôsobom nepopísali, neuviedli.

39. Žalobcovia boli v konaní 13C/200/2014, čo týka žaloby o zaplataenia dlžnej sumy z väčšej časti úspešní. Preto je potrebné pri posudzovaní úspechu žalobcov túto skutočnosť zohľadniť a to aj pri posudzovaní nároku žalovanej o zaplataenie primeraného finančného zadosťučinenia. Preto nemožno povedať, že žalobcovia boli celkom úspešní v konaní 13C/200/2014. Bolo preukázané, že sú žalobcovia dlžní a doteraz svoj dlh pravdepodobne neuhradili, k úhrade dlhu sa vôbec nevyjadrili a ani vo veci nevyjádrali k okolnostiam.

40. Žalobcovia v tomto konaní ničím nepreukázali, že by boli vystavení psychickému vypätiu v sfére rodinného, súkromného a spoločenského života. Preto v tomto smere jej žalobca ujmu nemohol spôsobiť. O tom, koľko je povinný žalovaný zaplatiť žalobcom bolo rozhodnuté až v konaní 13C/200/2014, kde bola ochrana čiastočne poskytnutá. Nebolo vydané napríklad rozhodnutie v rozhodcovskom konaní, kde by bolo rozhodnuté o jej povinnosti zaplatiť neprimerane vysokú sumu, ktoré je v rozpore so spotrebiteľským právom. Každý spotrebiteľ si musí byť vedomý tohto, že ak mu

bol poskytnutý úver, musí túto sumu vrátane zákonných nárok veriteľa minimálne na úroky a úroky z omeškania vrátiť.

41. Žalobcovia neuviedli, nedefinovali akú ujmu mali utrpieť či už v nemajetkovej sfére, alebo vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalobcovia nepreukázali že boli vystavení nedôvodne psychickému vypätiu zo strany žalovaného v dôsledku jeho konania a zavádzania žalobcov ako spotrebiteľa. Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Súd pri jej určovaní zohľadňuje rôzne kritéria a to jej intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčnú a sankčnú funkciu a podobne.

42. V zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

43. Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Súd pri jej určovaní zohľadňuje rôzne kritéria a to jej intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčnú a sankčnú funkciu a podobne.

44. V danom prípade má súd za to, že žalobcami požadované finančné zadosťučinenie v sume 1.698,13 eur ako rozdiel o ktorý sa chcel žalovaný obohatiť je podľa súdu neprimerané utrpenej ujme, ktorá navyše nebola v konaní preukázaná a nebolo absolútne ničím nepodložené a zdôvodnené a zasahovalo by to do rozporu s dobrými mravmi.

45. Zo strany žalovaného okrem toho, že si svoj nárok uplatnil súdnou cestou, neboli voči žalobcom realizované žiadne úkony, ktoré by mohli nepriaznivo zasiahnuť do jej práv a oprávnených záujmov, ktoré by im spôsobili nejakú ujmu, nič také ani žalobcovia v žalobe netvrdili a ani nepreukázali a podľa názoru súdu nedošlo ani k vzniku hrozby takejto ujmy, tak ako je to vyššie uvedené a preto žalobcom nemohol vznikol ani nárok na priznanie primeraného zadosťučinenia v nimi požadovanej výške. Je však nesporené že nárok ako taký na primerané finančné zadosťučinenie im v zmysle citovaných zákonných ustanovení vznikol. Súd sa však bližšie zaoberal posúdením výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia s prihliadnutím na okolnosti prípadu a utrpenu ujmu.

46. Za situácie tak ako bola súdom zistená a ako je vyššie uvedená žiadať zo strany žalovaného od žalobcu s podstate sumu, ktorú on požadoval voči žalobcom, t.j. rozdiel medzi žiadanou a priznanou sumou a týmto si vlastne vyrieši dlh, zaplatiť dlh voči žalobcovi požadovaným finančným zadosťučinením, dokonca žiadať ešte viac je pomýlenou predstavou a ničím nezdôvodneným. Určite takéto konanie nemal ani na mysli zákon č. 250/2007 Z.z. v § 3 ods. 5, ktorý takýto nárok spotrebiteľovi priznáva a ktorý ako taký ani súd ani v tomto prípade nespochybňuje. Je však nesporené že nárok ako taký na primerané finančné zadosťučinenie im v zmysle citovaných zákonných ustanovení vznikol. Súd sa však bližšie v tomto konaní zaoberal posúdením výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia s prihliadnutím na okolnosti prípadu a utrpenu ujmu a dospel k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie primerané danému prípadu je vo výške 849,07 eur, t.j. 1 z nimi žiadanej sumy. Súd prihliadol na to, že vec bola vyriešená v prospech spotrebiteľa až po povolení obnovy konania a pôvodne boli žalobcovia zaviazaní uhradiť vyššiu sumu ako boli povinní.

47. Súd poukazuje, že výkon práv a povinnosti podľa ust. § 3 ods. 1 OZ vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, pričom treba mať na zreteli nielen jedného účastníka zmluvného vzťahu, teda nielen spotrebiteľa ale aj dodávateľa, nesmie dôjsť k obohateniu sa jedného (aj spotrebiteľa) na úkor druhého.

48. Preto súd po posúdení vyššie uvedených okolností dospel k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie, ktorý nárok v zmysle zákona vznikol, tak ako bolo žalobcami požadované je neprimerané a určil ho na sumu 1 z tejto sumy, t.j. 849,07 eur, ktoré je primerané okolnostiam a vzniknutej ujme a preto žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

49. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50.V predmetnej právnej veci boli účastníci konania pomerne čiastočne úspešní, každý zhruba v rovnakom pomere preto poukazujúc na vyššie uvedené zákonné ustanovenie súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.